

Persbericht FRA
Wenen, 25 juni 2019

ONDER EMBARGO TOT: 25 juni 2019, 6.00 uur MET

Ernstige arbeidsuitbuiting van migrerende werknemers: FRA roept in rapport op tot zerotolerance

Europese regeringen moeten dringend meer doen om ernstige arbeidsuitbuiting in bedrijven, fabrieken en landbouwbedrijven in de EU tegen te gaan. Dat is de kernboodschap van een vandaag gepubliceerd onderzoeksverslag van FRA, dat gebaseerd is op interviews met honderden uitgebuite werknemers. Daaruit blijkt dat er sprake is van illegale praktijken in sectoren zoals landbouw, bouw, huishoudelijk werk, horeca, industrie en vervoer.

Veel uitgebuite werknemers zijn vaak onzichtbaar. Maar hun verhalen in FRA's rapport '[Protecting migrant workers from exploitation in the EU](#)' (Bescherming van migrerende werknemers tegen uitbuiting in de EU) laten zien hoe de aanvoer van alledaagse goederen en diensten die wij als vanzelfsprekend beschouwen – van het voedsel op ons bord tot de overhemden die we dragen – deels mogelijk wordt gemaakt door uitbuiting.

Het rapport onthult dat meer dan de helft van deze werknemers hun baan via mond-tot-mondreclame vond maar uiteindelijk in 'concentratiekamp-achtige omstandigheden' terechtkwam waar 'we worden behandeld als honden, als slaven'.

De onderzoekers van FRA ontdekten dat sommige migrerende werknemers in de EU:

- slechts 5 euro per dag betaald krijgen;
- eerst schulden aan mensenhandelaars moeten afbetalen alvorens een cent te verdienen;
- 92 uur per week werken, zeven dagen per week, zonder vrije dag of vakantie;
- in transportcontainers slapen, zonder water of elektriciteit;
- door hun baas de klok rond via camera's worden gecontroleerd;
- worden geslagen, afgesnauwd of met meer geweld worden bedreigd;
- geen beschermende kleding krijgen om met gevaarlijke chemische stoffen te werken;
- met seksueel en gendergerelateerd geweld te maken hebben of gedwongen worden om drugs te smokkelen;
- bedreigd worden met ontslag en uitzetting wanneer zij om hun loon vragen.

Het rapport vermeldt 13 maatregelen die de EU-instellingen en de lidstaten kunnen nemen om deze uitbuiting een halt toe te roepen:

1. een einde maken aan frauduleuze of bedrieglijke wervingspraktijken;
2. samenwerken met Europol, internetproviders en sociale media om de wervingswebsites aan te pakken die door mensenhandelaars en uitbuitende werkgevers worden gebruikt;
3. de arbeidswetgeving toepassen om het recht van migrerende werknemers op loon en aanvaardbare voorwaarden en uren te beschermen;
4. alle EU-lidstaten moeten het 'Verdrag inzake fatsoenlijk werk voor huishoudelijk personeel' van de Internationale Arbeidsorganisatie ratificeren en huishoudelijk personeel opnemen in hun nationale wetgeving die voortvloeit uit de arbeidstijdenrichtlijn van de EU;
5. ervoor zorgen dat alle werknemers (ook seizoensarbeiders en gedetacheerde werknemers) een adequate levensstandaard en billijke huurvoorwaarden genieten, en

dat de huur niet automatisch van het loon wordt afgetrokken wanneer de werkgever huisvesting verstrekt;

6. arbeidsuitbuiting tegen 2020 opnemen in het strategisch kader voor gezondheid en veiligheid op het werk;
7. huishoudelijk personeel opnemen in de EU-richtlijn betreffende veiligheid en gezondheid op het werk;
8. juridische, inspectie- en toezichtinstanties door opleiding en voldoende middelen in staat stellen arbeidsuitbuiting te herkennen en aan te pakken;
9. gereguleerde en gerichte arbeidsmigratieprogramma's ontwikkelen om tekorten op de arbeidsmarkt op te vullen;
10. werknemers minder afhankelijk maken van werkgevers, bijvoorbeeld door verblijfsvergunningen of visa af te geven die niet gekoppeld zijn aan één enkele werkgever;
11. seizoenarbeiders via de EU-richtlijn inzake seizoenarbeiders toelaten om meer dan één keer van werkgever te veranderen;
12. werknemers informeren over hun rechten in een taal die zij begrijpen;
13. gespecialiseerde hulpdiensten beschikbaar stellen voor alle slachtoffers van misdrijven (dus ook slachtoffers van ernstige arbeidsuitbuiting), bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat organisaties die zich voor slachtoffers van mensenhandel inzetten, zich ook over slachtoffers van arbeidsuitbuiting ontfemen.

'Dit rapport toont hoe uitbuiting vaak begint met valse beloften en fraude, beschrijft de extreme omstandigheden die de uitgebuite werknemers moeten verduren en gaat na wat de uitbuiting in de hand werkt', aldus FRA-directeur [Michael O'Flaherty](#). 'Maar het rapport geeft ook aan wat kan worden gedaan om de werknemers te helpen hun weg te vinden naar de rechter.'

'Wij hopen dat we hiermee de verantwoordelijke nationale autoriteiten en de sociale partners ertoe kunnen aanzetten de realiteit van ernstige arbeidsuitbuiting onder ogen te zien en de nodige stappen te ondernemen om een klimaat van zero-tolerance tot stand te brengen.'

Opmerkingen voor redacteurs

Het verslag is gebaseerd op persoonlijke, gerichte interviews met 237 volwassen werknemers die tussen 2013 en 2017 slachtoffer zijn geweest van ernstige arbeidsuitbuiting. De focus lag daarbij op België, Nederland, Duitsland, Frankrijk, Italië, , Polen, Portugal en het Verenigd Koninkrijk.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: media@fra.europa.eu / tel.: +43 1 580 30 642